

“Kortere lijntjes”

Evaluatie Impuls brede scholen, sport en cultuur gemeente Heusden

in opdracht van de gemeente Heusden

**Justus Beth
Jo Lucassen**

m.m.v. Talitha Boorsma, Steven Wijker en Renskje de Wit

© *W.J.H. Mulier Instituut
's-Hertogenbosch, april 2010*

*W.J.H. Mulier Instituut
Centrum voor sociaal-wetenschappelijk sportonderzoek*

*Postbus 188
5201 AD 's-Hertogenbosch*

*t 073-6126401
f 073-6126413
e info@mulierinstituut.nl
i www.mulierinstituut.nl*

Inhoudsopgave

Samenvatting	5
1. Inleiding	7
1.1 Impuls brede scholen, sport en cultuur	7
1.2 Doel onderzoek	8
2. Methoden	11
2.1 Aanbod en deelname naschoolse sport en cultuur	11
2.2 Maatschappelijke functie van de sportvereniging	12
2.3 Samenwerking tussen onderwijs, sport en cultuur	14
3. Resultaten	15
3.1 Aanbod en deelname naschoolse sport en cultuur	15
3.1.1 Naschoolse sportactiviteiten	15
3.1.2 Naschoolse cultuuractiviteiten	17
3.1.3 Resultaten deelnemersenquête	18
3.2 Maatschappelijke functie sportvereniging	21
3.3 Samenwerking school, sport en cultuur	22
4. Conclusie	25
4.1 Outcome doelstellingen	25
4.2 Discussie	25
Referenties	27
Bijlagen	29

Samenvatting

In dit rapport wordt een beschrijving gegeven van het effect van de *Impuls brede scholen, sport en cultuur* op het aanbod van en deelname aan sport- en cultuuractiviteiten in de gemeente Heusden. Ook wordt gekeken naar de maatschappelijk functie van de sportverenigingen en de (ontstane) samenwerking tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Aan de hand van gesprekken met alle stakeholders, een deelnemersenquête en het logboek van de combinatiefunctionarissen zal een beeld worden geschetst van de mate waarin aan deze outcome doelstellingen wordt voldaan.

De resultaten laten een grote stijging in het activiteitenaanbod zien. Zowel op het gebied van sport (clinics en schoolprogramma's) als kunst en cultuur (workshops) is het aanbod uitgebreid. Het aantal deelnemers varieert maar groeit naarmate de bekendheid van de combinatiefunctionaris toeneemt. De maatschappelijke functie van de sportvereniging heeft een impuls gekregen door de komst van de combinatiefunctionaris. Ondersteuning bij het opzetten van jeugd-, vrijwilligers- en alcoholbeleid dragen bij aan deze rol. Sportverenigingen zien de combinatiefunctionaris daarom graag blijven. In het korte tijdsbestek waarin de Impuls zich moest ontwikkelen is de samenwerking tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur goed tot stand gekomen. Vanuit deze samenwerking is het mogelijk om efficiënter te werken aan een uitgebreid en passend activiteitenaanbod.

Concluderend kan worden gesteld dat het de Impuls, en in het bijzonder de combinatiefunctionaris, gelukt is een bijdrage te leveren aan het sport en cultuuraanbod in de gemeente Heusden door de verschillende sectoren met elkaar te verbinden. De uiteindelijke bijdrage aan een structurele deelname aan sport en/ of cultuuractiviteiten hangt af van de manier waarop de “kortere lijntjes” in de toekomst worden gebruikt en gecontinueerd.

1. Inleiding

In het eerste hoofdstuk wordt een algemene beschrijving gegeven van de Impuls brede scholen, sport en cultuur (hierna: Impuls) en de manier waarop de regeling in de gemeente Heusden is vormgegeven. Vervolgens wordt een korte beschrijving gegeven van de lokale werkgevers die betrokken zijn geweest bij de totstandkoming van de Impuls in de gemeente Heusden. Tot slot volgen het doel van dit onderzoek en de outcome doelstellingen zoals die voor de Impuls zijn geformuleerd.

1.1 Impuls brede scholen, sport en cultuur

Op 7 augustus 2007 zijn de Nederlandse gemeenten door het Ministerie van VWS en OCW voor het eerst geïnformeerd over de meest recente ontwikkeling op het gebied van de samenwerking tussen de sectoren school, sport en cultuur. Na stimuleringsmaatregelen zoals BSI, BOS en NASB is op 10 december 2007 door het Ministerie van VWS en OCW en de vertegenwoordigers van VNG, NOC*NSF, Vereniging Bijzondere Scholen (VBS) en de Cultuurformatie de overeenkomst 'Bestuurlijke afspraken Impuls brede scholen, sport en cultuur' ondertekent (OCW, 2007). Deze Impuls moet zorgen voor een structurele inzet van rijksmiddelen voor professionals die een brug vormen tussen de sectoren onderwijs, sport en cultuur. Deze professionals worden ook wel combinatiefunctionaris genoemd. Uiteindelijk zullen er in 2012 door heel Nederland 2.250 fte aan combinatiefunctionarissen gerealiseerd moeten worden (VNG, 2009).

Voor de sectoren school en sport is voorafgaand aan de Impuls in 2005 door het ministerie van VWS en OCW, in samenwerking met NOC*NSF de Alliantie 'School en Sport samen sterker' (Ministerie OCW, 2005) opgericht. De voornaamste doelstelling van de Alliantie was om in 2010 op 90 procent van de scholen elke leerling een dagelijks sport- en beweegaanbod te kunnen bieden, zowel binnen als buiten de schooluren. De combinatiefunctionaris wordt ook vaak gezien als oplossing voor het ontwikkelen van het aanbod van sport in de wijk (Breedveld e.a., 2009, van Lindert & Romijn, 2009). Voor de cultuursector is in 'Het Mauritshuis Manifest' (Cultuurformatie, 2007) een vergelijkbare doelstelling opgesteld. "In 2010 heeft elk kind de kans om in ieder geval één kunstdiscipline actief te beoefenen." Daarbij zou de brede scholen in de ogen van de cultuurformatie ook al een sleutelrol moeten spelen.

In 2007 is ook in de plaats Drunen (gemeente Heusden) al aandacht voor de samenwerking tussen sport en het onderwijs. Met de oprichting van Stichting de Schroef is in 2007 een begin gemaakt met de structurele samenwerking tussen twee sportverenigingen en een school in het voortgezet onderwijs. De motivatie voor de oprichting van deze stichting was dat de "sportclubs ondervonden hoe de kleine groep vrijwilligers steeds meer taken op zich moesten nemen, terwijl de complexiteit van wet- en regelgeving alsmaar groter werd" (Stichting de Schroef, 2007). Na een proef met het aanstellen van een verenigingsmanager heeft de stichting uiteindelijk het initiatief genomen om te participeren in de pilot van de Alliantie 'School en sport samen sterker' waardoor voor het schooljaar 2007/ 2008 één combinatiefunctionaris kon worden aangesteld. Deze pilot is zo goed verlopen dat Stichting de Schroef in september 2008 tot beste van de 12 pilots werd verkozen. Tevens ontvingen zij tijdens de verkiezing "Sportbestuur van het jaar 2008" uit handen van de WOS op het Nationale Sportbestuurderscongres de aanmoedigingsprijs.

In het kader van de uiteindelijke deelname aan (de tweede tranche van) de Impuls heeft het Trefpunt cultuureducatie zich aangesloten om als werkgever te dienen voor een combinatiefunctionaris cultuur en heeft ook stichting De Schroef een tweede combinatiefunctionaris aangesteld. De gemeente Heusden heeft het schooljaar 2009/2010 beschikking gehad over 3 combinatiefunctionarissen (totaal 2,7 fte). Met de ondertekende intentieverklaring zou dit in 2012 uitgebreid moeten zijn naar 6,6 fte. De werkzaamheden van de combinatiefunctionarissen hebben in de afgelopen jaren met name betrekking gehad op 1 school in het voortgezet onderwijs, 6 basisscholen, 1 kinderopvang (SBO), 5 sportverenigingen en diverse cultuuraanbieders.

Werkgevers

Zoals eerder genoemd fungeert Stichting de Schroef als werkgever van de twee combinatiefunctionarissen in de sectoren onderwijs en sport. Stichting de Schroef is een samenwerkingsverband tussen o.a. atletiekvereniging DAK, hockeyvereniging MHCD en scholengemeenschap d'Oultremontcollege en richt zich op het structureel aan het bewegen en sporten krijgen van jongeren en het versterken van de verenigingen (Stichting de Schroef, 2010). De combinatiefunctionaris voor onderwijs en cultuur is ondergebracht bij het Trefpunt cultuureducatie.

1.2 Doel onderzoek

Het doel van deze evaluatie is het in kaart brengen van de mate waarin aan de outcome doelstellingen voor de Impuls is voldaan. Deze outcome doelstellingen worden onderzocht aan de hand van een eenmalige steekproef waarbij zowel kwantitatieve als kwalitatieve instrumenten zijn gebruikt. De doelstellingen zoals die door de gemeente Heusden zijn geformuleerd zijn afgeleid van de landelijke outcome doelstellingen. In tegenstelling tot deze doelstellingen zoals gemeten in een landelijke monitor van het Mulier Instituut (Beth, e.a., 2010) is er hier in dit onderzoek voor gekozen niet specifiek te kijken naar de ontwikkeling van de brede school, of het sport en beweegaanbod op en rond scholen. De doelstellingen voor de gemeente Heusden hebben met name betrekking op het aanbod van en deelname aan sport en cultuuractiviteiten, de maatschappelijke rol van de sportvereniging en de samenwerking tussen de verschillende sectoren.

Ondanks dat de gemeente Heusden, met name Stichting de Schroef, vanaf het begin betrokken is geweest bij de ontwikkeling van de Impuls moet rekening worden gehouden met de relatief korte looptijd waarin de Impuls aan de outcome doelstellingen moest voldoen. Het betreft hier de resultaten van de eerste helft van de pilotperiode (1 juli 2009 t/m 1 april 2010). Hier zou bij de beoordeling van de resultaten rekening mee moeten worden gehouden.

Doelstellingen Impuls brede scholen, sport en cultuur

1. Het aanbod van en deelname aan naschoolse sport en cultuur, voor zowel leerlingen van de basisschool als leerlingen van de middelbare school, uitbreiden.
2. De maatschappelijke functie van sportverenigingen in de wijk en in het onderwijs vergroten en versterken.
3. Het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen organisaties en verenigingen op het gebied van onderwijs, sport en cultuur, om zo de efficiëntie en effectiviteit van de inzet en het aanbod uit deze sectoren te vergroten.

2. Methoden

In dit hoofdstuk worden de methoden van dataverzameling beschreven. Hierbij is een onderverdeling gemaakt in de verschillende outcome doelstellingen. Van elke doelstelling zal worden aangegeven hoe deze is geoperationaliseerd en op welke manier de dataverzameling heeft plaatsgevonden. De dataverzameling bestaat in dit onderzoek zowel uit kwantitatieve en kwalitatieve onderzoeksmethoden.

2.1 Aanbod en deelname naschoolse sport en cultuur

De eerste doelstelling *‘het aanbod van en deelname aan naschoolse sport en cultuur, voor zowel leerlingen van de basisschool als leerlingen van de middelbare school, uitbreiden’* vraagt om de operationalisatie van een aantal definities.

Operationalisatie

In de eerste plaats gaat het om de vraag wanneer de aangeboden activiteit kan worden gerekend als activiteit in het kader van de Impuls. Vooraleerst richt het onderzoek zich op de activiteiten binnen de gemeente Heusden. Daarbij moet rekening worden gehouden met het feit dat (nog) niet elk deel van de gemeente door de combinatiefunctionarissen kan worden bediend. We gaan bij het bepalen van het aanbod uit van alle sport- en cultuuractiviteiten waarbij de combinatiefunctionaris betrokken is geweest bij de organisatie en/ of de uitvoering.

Wanneer we kijken naar de deelname aan deze activiteiten worden alle deelnemers bedoeld die de activiteit één of meerder keren hebben gevolgd. Hierbij wordt geen rekening gehouden met eventueel tussentijds uitval. Hoewel de werkzaamheden van de combinatiefunctionaris zich niet altijd tot het naschoolse programma beperken zal voor deze doelstelling indien mogelijk onderscheid worden gemaakt tussen activiteiten die tijdens en na schooltijd hebben plaatsgevonden.

De meest lastige operationalisatie ligt in het zwaartepunt van de doelstelling, namelijk het *‘uitbreiden’* van zowel aanbod als deelname. Omdat de outcome doelstelling geen streefcijfer bevat zou deze bij het organiseren van één nieuwe activiteit waaraan één leerling deelneemt al zijn behaald. Door het ontbreken van een vergelijkbare nul-meting zouden is ook niet goed mogelijk harde conclusies aan de resultaten te verbinden. De bepaling van het wel of niet behalen van deze doelstelling kan daarom niet als het doel van dit onderzoek worden gezien. Aan de hand van het takenpakket van de combinatiefunctionaris zou een omschrijving kunnen worden gegeven van de te behalen (output) doelstellingen. Echter, in deze rapportage zal meer worden gekeken naar de outcome. Zoals de mate waarin het aanbod en de deelname zich heeft ontwikkeld en hoe alle betrokken stakeholders dit hebben ervaren.

Dataverzameling

Om de mate van invloed van de Impuls op het behalen van de eerste doelstelling te achterhalen is gebruik gemaakt van een logboek voor de combinatiefunctionaris. Hierin is maandelijks, door middel van zelfrapportage, een beschrijving gegeven van zijn of haar activiteiten. Per activiteit moesten de volgende items worden ingevuld; datum, soort, locatie, omschrijving, doelgroep, betrokken organisatie, nieuwe of bestaande activiteit, herhalingen en het aantal deelnemers (jongens/ meisjes). Aan de hand van de gegevens die door de 3 combinatiefunctionarissen in het

logboek zijn verzameld moet uiteindelijk een beeld worden geschetst van de ontwikkeling in aanbod van en deelname aan sport- en cultuuractiviteiten.

Om meer te weten te komen over de deelname aan de verschillende activiteiten krijgen deelnemers aan het einde van de activiteiten steekproefsgewijs een korte vragenlijst uitgereikt (zie bijlage). Deze wordt tenminste maandelijks bij verschillende (oude en nieuwe) activiteiten door de combinatiefunctionaris afgenomen. De deelnemersenquête is tussen oktober 2009 en maart 2010 door 214 deelnemers ingevuld. Hiermee is naar verwachting geen representatief beeld van de gemeente Heusden te geven, maar kan wel een indicatie worden gegeven van de verschillende ervaringen die deelnemers met de activiteiten hebben gehad. In tabel 2.1 is de verdeling van de respondenten over de verschillende onderwijsniveaus te zien.

Tabel 2.1 Verdeling respondenten onderwijsniveau

	Aantal	%
Primair onderwijs - middenbouw (groep 3-5)	77	37
Primair onderwijs - bovenbouw (groep 6-8)	44	21
Voortgezet onderwijs - klas 1	61	30
Voortgezet onderwijs - klas 2	16	8
Voortgezet onderwijs - klas 3 of hoger	9	4
Totaal	207	100

Tot slot wordt in het kwalitatieve deel van dit onderzoek aandacht besteed aan de ervaringen die de verschillende stakeholders hebben met de ontwikkeling van het aanbod en de deelname. Voor de beschrijving van het kwalitatieve onderzoek zie paragraaf 2.2 ‘Dataverzameling’.

2.2 Maatschappelijke functie van de sportvereniging

De tweede doelstelling van de Impuls luidt *‘De maatschappelijke functie van sportverenigingen in de wijk en in het onderwijs, vergroten en versterken.’*

Operationalisatie

In de operationalisatie van deze doelstelling zal eerst worden gekeken naar de ‘maatschappelijke functie’ van een sportvereniging. Deze maatschappelijke functie kan op veel verschillende manieren worden ingevuld en met veel verschillende activiteiten worden geassocieerd. In deze evaluatie richten we ons op het verkennen van de perceptie die de sportvereniging heeft van haar maatschappelijke rol. Daarnaast wordt gekeken naar de bijdragen die de sportvereniging levert buiten de reguliere sportactiviteiten om. Tot slot wordt gekeken naar de ontwikkelingen op bestuurlijk en organisatorisch vlak en de rol die de combinatiefunctionaris in deze en andere verenigingsondersteunende activiteiten heeft gespeeld.

Hierbij wordt vanuit de sportvereniging zowel in de richting van de wijk (kernen) als het onderwijs gekeken. Zoals ook bij de eerste doelstelling maken de termen ‘vergroten’ en ‘versterken’ het lastig om te bepalen of de doelstelling uiteindelijk is behaald. Ook hier geldt dat het doel van het onderzoek is om een zo goed mogelijk beeld te geven van de ontwikkelingen op het vlak van de maatschappelijke functie van de sportvereniging en de rol die de combinatiefunctionaris daarbij kan spelen.

Tabel 2.2 Stakeholders kwalitatief onderzoek

	Aantal
Primair onderwijs	5
Voortgezet onderwijs	1
Combinatiefunctionaris	3
Sportvereniging	5
Kunst/ cultuur organisatie	1
Kinderopvang (BSO)	1
Totaal	15

Dataverzameling

Om een zo breed mogelijk beeld te krijgen van de manier waarop aan de outcome doelstellingen wordt voldaan, is gebruik gemaakt van interviews met de stakeholders (zie tabel 2.2).

Additionele informatie met betrekking tot de eerste doelstelling is ook via deze weg verkregen.

Aan de hand van een semi-gestructureerde vragenlijst zijn per groep respondenten de verschillende doelstellingen behandeld. Hiervoor is onderstaande topiclijst aangehouden. Deze is afgeleid van de Notitie Pilot Combinatiefuncties van Sportservice Noord Brabant (2009).

Doelstelling 1

- aanbod en deelname activiteiten
- inzet combinatiefunctionaris
- verwachtingen voor de toekomst

Doelstelling 2

- bijdrage combinatiefunctionaris
- ontwikkelingen op bestuurlijk en organisatorisch vlak
- maatschappelijke rol van sportvereniging
- verenigingsondersteunende activiteiten

Doelstelling 3

- contact met andere organisaties
- bijdrage combinatiefunctionaris aan samenwerking

2.3 Samenwerking tussen onderwijs, sport en cultuur

De derde en laatste doelstelling van de Impuls is *'het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen organisaties en verenigingen op het gebied van onderwijs, sport en cultuur, om zo de efficiëntie en effectiviteit van de inzet en het aanbod uit deze sectoren te vergroten.'*

Operationalisatie

Behalve dat dit een uitgebreide doelstelling is vraagt het ook om de afbakening van een flink aantal begrippen. Met samenwerking tussen organisaties en verenigingen wordt er vanuit gegaan dat het gaat om het directe en indirecte contact tussen de verschillende stakeholders, al dan niet uit de verschillende sectoren. Met indirect contact kan ook het contact via de combinatiefunctionaris worden verstaan.

Met betrekking tot het versterken en verbeteren van dit contact is het met name interessant te kijken naar de nieuwe contacten die zijn gelegd als gevolg van de Impuls. Maar ook de uitbreiding in kwantiteit of kwaliteit. Of deze 'verbeterde' samenwerking zijn uitwerking heeft op de efficiëntie en effectiviteit van de inzet en het aanbod is lastig te bepalen. Deze vraag hangt echter samen met doelstelling 1 waarbij het gaat om de rol die de combinatiefunctionaris daarbij heeft gespeeld. Namelijk, of door het nieuwe of verbeterde contact een groter activiteitenaanbod is gerealiseerd.

Dataverzameling

Om een beeld te krijgen zal gebruik worden gemaakt van de bij 2.2 genoemde interviews met stakeholders. Voor de derde doelstelling zal daarbij nadrukkelijk aandacht worden besteed aan de ervaringen die de stakeholders hebben met de contacten die zijn gelegd als gevolg van de Impuls. Vervolgens wordt gevraagd naar de rol die de combinatiefunctionaris daarbij heeft gespeeld en welke mogelijke effecten dit contact heeft gehad op het aanbod aan activiteiten.

3. Resultaten

In dit hoofdstuk worden de resultaten van het onderzoek weergegeven aan de hand van de 3 outcome doelstellingen. Per doelstelling zullen zowel de kwantitatieve als kwalitatieve gegevens worden weergegeven. Daar waar het de kwalitatieve resultaten betreft zullen deze per sector worden onderverdeeld.

3.1 Aanbod en deelname naschoolse sport en cultuur

De eerste doelstelling is gericht op het uitbreiden van het aanbod van en deelname aan naschoolse sport en cultuur, voor zowel leerlingen van de basisschool als leerlingen van de middelbare school. Hiervoor zal eerst worden gekeken naar het aanbod van en deelname aan sport. Volgens wordt hetzelfde gedaan voor de cultuursector.

3.1.1 Naschoolse sportactiviteiten

Aan de hand van de twee logboeken van de combinatiefunctionarissen 'school en sport' (zie bijlage 1 en 2) zal eerst een beeld worden geschetst van het aanbod aan sportactiviteiten. Hierbij moet worden opgemerkt dat er verschillen bestaan in de taakstelling van de beiden combinatiefunctionarissen. Vervolgens zal de deelname worden beschreven en tot slot de resultaten van de deelnemersenquête.

In de periode van oktober 2009 t/m april 2010 zijn door beide combinatiefunctionarissen veel verschillende activiteiten georganiseerd. Voor de scholen zijn meerdere activiteitenprogramma's opgezet waarbij gedurende 4 weken 3 verschillende sporten konden worden gekozen in het primair onderwijs. Bij het voortgezet onderwijs werden in 6 weken 4 verschillende sporten aangeboden, zodat 3 maal per week kon worden gesport. Daarnaast is in samenwerking met de 5 sportverenigingen voor scholen een grote verscheidenheid aan clinics georganiseerd. Ook is terug te zien dat er veel activiteiten tijdens de lessen gymastiek zijn georganiseerd. Het absolute aantal aangeboden sportactiviteiten is aan de hand van de logboeken lastig te bepalen maar gezien het aandeel 'nieuwe' activiteiten geeft dit wel inzicht in de ontwikkeling van het aanbod.

Wanneer er sprake is van de uitbreiding van het aanbod zegt dat nog niet zoveel over de deelname. In de deelnamecijfers van de logboeken is echter wel duidelijk een groei te zien. Aan activiteiten via school wordt wel door meer kinderen deelgenomen dan aan enkele clinics. Ook blijven voetbalactiviteiten nog altijd populairder dan andere sporten. Er moet bij de bepaling van de deelname rekening worden gehouden met de relatief prille ontwikkeling van de Impuls. Daarmee is de bekendheid van de mogelijkheden die de Impuls biedt voor zowel aanbieders als gebruikers in het begin nog klein. De resultaten moeten daarom ook in dat licht worden bekeken.

Uit een analyse van het totale naschoolse sportprogramma (zie bijlage) blijkt dat er meer dan 100 uren aan activiteiten hebben plaatsgevonden waar in totaal ruim 900 kinderen aan hebben deelgenomen. In de gehele periode waarin met de combinatiefunctionaris werd samengewerkt hebben zich bij de 5 betrokken sportverenigingen in totaal 80 nieuwe leden aangemeld (zie bijlage). De participatie blijkt het grootst vanuit de BSO. Sportverenigingen zien een direct

verband tussen het sportaanbod en de groei van het aantal nieuwe leden. Dit kan aan de hand van dit onderzoek echter niet worden aangetoond.

Opvang en onderwijs

De kinderopvang zegt het aanbod aan sportactiviteiten met name gevarieerder te zien worden. Omdat er al veel met sport en bewegen werd gedaan is het aanbod kwantitatief niet perse uitgebreid¹. Door de groei in variatie ziet de sector wel dat er leerlingen zijn gaan meedoen die dat anders niet deden. Ook in het primair onderwijs lijkt deze stelling te worden onderbouwd.

“Het is van belang dat de activiteiten aanvullend zijn op datgene wat de kinderen al doen” – directeur basisschool.

In het primair onderwijs is men zeer te spreken over de uitbreiding van het aanbod. Een paar scholen geven aan dat het buitenschoolse sportaanbod nagenoeg ontbrak voor de komst van de combinatiefunctionaris. Met name over de kwaliteit is men tevreden.

“De combinatiefunctionaris heeft goed naar de kinderen geluisterd, en dat vertaald naar het activiteitsaanbod” – directeur basisschool.

“De combinatiefunctionaris is de schakel voor het aanbieden van een breed aanbod” – directeur basisschool.

Op één van de scholen in het primair onderwijs heeft het aanbod zich nog niet volledig kunnen ontwikkelen. Daar zijn op het moment van het interview wel al veel aanmeldingen voor de activiteiten te zien. Met betrekking tot de deelname geven de scholen aan dat deze parallel aan de groei van de bekendheid zal toenemen.

In het voortgezet onderwijs heeft het aanbod zich in de loop van de tijd steeds beter kunnen ontwikkelen. Bij de start van de pilot was er op deze school nog veel onbekend over de mogelijkheden van de combinatiefunctionaris. Daardoor heeft het draagvlak even op zich moeten laten wachten. Uiteindelijk ziet ook deze school de meerwaarde in de uitbreiding van het naschoolse aanbod van sportactiviteiten. Mede dankzij de gunstige ligging (naast de atletiek- en hockeyclub) worden nu niet alleen de accommodatie maar ook de diensten van de combinatiefunctionaris en die van het kader van de vereniging gebruikt.

Hoewel de Impuls in het onderwijs geen vliegende start heeft gekend is in het afgelopen jaar een duidelijke stijging in het aantal deelnemers aan sportactiviteiten te zien. Of daarbij sprake is van enige vorm van substitutie is niet bekend.

¹. BSO redeneert hierbij vanuit de situatie in 2009 waarbij er al sinds 2007 een combinatiefunctionaris actief is en in die tijd ook heeft bijgedragen aan de kwantiteit van het aanbod.

Sportvereniging

Het aanbieden van sportactiviteiten is natuurlijk de primaire taak van een sportvereniging. Toch ziet bijna elke sportvereniging dat het aanbod het afgelopen jaar is toegenomen. Met name in de vorm van clinics zien de verenigingen zowel nieuw aanbod ontstaan als de bestaande programma's uitbreiden. De verenigingen worden daarbij gemotiveerd door zowel de mogelijkheid om kinderen kennis te laten maken met de sport als met de vereniging. Het werven van nieuwe leden is ook voor een aantal verenigingen een belangrijke factor.

Zoals door de scholen wordt ook door de sportvereniging positief geoordeeld over de kwaliteit van het door de combinatiefunctionaris gerealiseerde aanbod. Er wordt vooral gesproken over de zorgvuldigheid en het enthousiasme waarmee de activiteiten worden georganiseerd.

Combinatiefunctionaris

Wanneer de combinatiefunctionarissen zelf een beeld schetsten van hoe zij de situatie op de scholen aantreffen komt hierin vooral de afwezigheid van het naschools sportaanbod naar voren. Vaak ontbreekt het ook nog aan vakleerkrachten gymastiek. De komst van de combinatiefunctionaris heeft daardoor een grote impact gehad op het aanbod van sportactiviteiten. In het voortgezet onderwijs bestond het buitenschoolse sportprogramma onder andere uit deelname aan Mission Olympic (landelijk interscholair sporttoernooi) en in het primair onderwijs uit Sportkompas (sport oriëntatieproject). Het huidige aanbod kent daarom een grote uitbreiding door zowel een structureel programma in samenwerking met sportverenigingen als in de vorm van clinics.

De combinatiefunctionarissen zien de bekendheid gelukkig wel groeien. Vooral bij het bezoek aan de scholen komen er steeds vaker reacties van de kinderen.

"Hee, jij bent van de sport! Je bent wel overal, he?" – een leerling, aldus een combinatiefunctionaris

3.1.2 Naschoolse cultuuractiviteiten

In deze paragraaf worden de resultaten met betrekking tot het aanbod van en deelname aan de naschoolse cultuuractiviteiten beschreven en onderverdeeld per sector.

Onderwijs/ opvang

Het aanbod van naschoolse cultuuractiviteiten is voor alle betrokken onderwijsinstellingen iets nieuws geweest. Uit de deelnemersenquête blijkt dat door een enkele leerling in zijn vrije tijd al wel structureel aan kunst of cultuur wordt gedaan maar van een naschools cultuuraanbod was geen sprake. In de omgeving van de meeste kinderen is het aanbod aan kunst- of cultuuractiviteiten gering.

Zoals in het logboek van de combinatiefunctionaris cultuur is te zien werden voor zowel het primair als voortgezet onderwijs in het afgelopen jaar verschillende programma's opgezet. Verschillende muziek-, theater- en kunstactiviteiten kwamen hierbij aanbod. Per activiteit werden 4 tot 6 bijeenkomsten georganiseerd die gemiddeld anderhalf tot twee uur duurden. De deelname aan deze activiteiten varieerde van 10 tot 30 deelnemers per activiteit.

De workshops worden door de scholen als zeer positief ervaren. Door de school in Oudheusden is er zelfs bewust voor gekozen in te zetten op cultuur.

“Daar is al een bloeiende voetbal en turnvereniging, maar in de cultuurhoek liggen nog kansen” – directeur basisschool.

Combinatiefunctionaris

De combinatiefunctionaris cultuur vindt het leuke van de pilot dat er daarvoor voor het primair onderwijs in Vlijmen en Oudheusden eigenlijk heel weinig was. Er wordt daarom dankbaar gebruik gemaakt van de middagbesteding die door haar wordt geboden.

“Ik ben het lokale aanbod!” – combinatiefunctionaris cultuur.

Over de deelname is de combinatiefunctionaris tevreden. Het aantal deelnemers verschilt per type activiteit. Leerlingen die het leuk vinden om met muziek bezig te zijn hoeven niet ook van beelden maken te houden.

De combinatiefunctionaris geeft aan dat de overstap van haar aanbod naar een structureel programma of lidmaatschap nog niet tot stand komt. Dit heeft waarschijnlijk te maken met de fysieke afstand naar de Aleph die voor veel kinderen te groot is. Ook zijn haar workshops een stuk goedkoper (gemiddeld € 2,-) dan bij de reguliere cultuuraanbieders.

Cultuurinstelling

Vanuit het Trefpunt cultuureducatie waren er voor de invoering van de Impuls alleen maar cultuuractiviteiten die zich via de zogeheten ‘marktplaats coordinator’ tijdens schooltijd afspeelden. De medewerkers van het centrum zijn daarom erg blij met de komst van de combinatiefunctionaris.

Het Trefpunt geeft aan dat het naschoolse cultuuraanbod eigenlijk totaal nieuw is. De instelling was vroeger met name gericht op de activiteiten die onder schooltijd plaatsvonden. Dit wordt gedaan door de zogenaamde ‘marktplaats coordinator’. De combinatiefunctionaris zorgt nu voor het naschoolse aanbod.

3.1.3 Resultaten deelnemersenquête

De resultaten van de deelnemersenquête beschrijven de mening van de 214 respondenten bij wie tussen oktober 2009 en maart 2010 steekproefsgewijs vragenlijsten zijn afgenomen. Daarvan was 47 procent jongen en 53 procent meisje. Van de respondenten nam 52 procent deel aan een cultuuractiviteit en 48 procent aan een sportactiviteit. Van de respondenten zat 59 procent op het primair onderwijs en 41 procent op het voortgezet onderwijs (zie tabel 2.1) Van de respondenten kwam 41 procent uit Vlijmen, 28 procent uit Drunen en 14 procent uit Heusden. Van de respondenten is 86 procent lid van een sportvereniging en 16 procent zegt lid te zijn bij een kunst- of cultuurorganisatie.

Het algemene beeld dat hieruit blijkt, is dat bijna alle respondenten bijzonder positief waren over de kwaliteit van de door hun gevolgde sport- of cultuuractiviteit (zie tabel 3.1).

Tabel 3.1 Uitkomsten deelnemersenquête in procenten (n=214)

Stelling:	(helemaal) mee eens	(helemaal) mee oneens
Ik vond de activiteit leuk om te doen	98	2
Ik heb veel geleerd	86	14
Ik vond de uitleg over de activiteit duidelijk	95	5
De begeleiding tijdens de activiteit was goed	98	2
Ik had deze activiteit al eens eerder ergens anders gedaan	19	81
Ik wil deze activiteit graag vaker doen	86	14
Ik wil graag les/ training in deze activiteit	61	39
Ik wil graag lid worden van een vereniging die dit aanbied	49	51

Als we kijken naar de verschillen blijkt dat van de ondervraagde deelnemers meisjes vaker zeggen iets van de activiteit te hebben geleerd (92%) dan jongens (80%). Ook blijken de activiteiten voor leerlingen uit het primair onderwijs iets leerzamer dan voor leerlingen uit het voortgezet onderwijs. Over de kwaliteit van de activiteiten waren de deelnemers bijzonder tevreden. Zowel de uitleg als de begeleiding werd door bijna alle respondenten als positief ervaren.

In het primair onderwijs zeggen leerlingen uit de middenbouw veel vaker lid te willen worden (58%) dan leerlingen uit de bovenbouw (31%). Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat leerlingen uit de bovenbouw vaker al een sport hebben gekozen of het drukker hebben met andere zaken.

Leerlingen die zeggen aan sport te doen vinden de sportactiviteit vaker leuk (99%) dan leerlingen die niet aan sport doen (90%). Meer verrassend zijn de verschillen tussen leerlingen die wel en niet structureel aan kunst zeggen te doen (zie tabel 3.2).

Tabel 3.2 Percentage deelnemers eens met de stelling over de activiteit (n=214)

Stelling:	Ik ben lid bij een kunst- / cultuur vereniging	
	Wel lid	Niet lid
Ik heb veel geleerd	97	84
Ik wil deze activiteit graag vaker doen	97	83
Ik wil graag les/ training hebben in deze activiteit	82	57
Ik zou graag lid willen worden van zo'n vereniging	72	44
Totaal	16	84

Kunstbeoefenaars lijken aan de hand van deze resultaten vaker positief te zijn over de zojuist gevolgde activiteit dan leerlingen die niet structureel aan kunst of cultuur zeggen te doen. Een verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat zij sowieso meer interesse hebben in naschoolse activiteiten. Toch lijken de activiteiten over het algemeen hoog te scoren op de bovenstaande items.

Er zijn ook een aantal verschillen gevonden tussen deelnemers aan sport- en cultuuractiviteiten. Zo zeggen deelnemers van kunstactiviteiten vaker iets geleerd te hebben dan deelnemers aan sportactiviteiten en vinden sportdeelnemers de uitleg vaker onduidelijk. Cultuurdeelnemers zeggen vaker meer les te willen in de activiteit en vaker lid te willen worden van een organisatie die de activiteit aanbiedt.

Uit deze tegenstelling moet niet worden opgemaakt dat de cultuuractiviteiten het beter doen dan de sportactiviteiten. Leerlingen doen sowieso al vaker aan sport en zijn lid bij een sportclub, daar waar cultuur door minder leerlingen structureel wordt gedaan. Kunst- en cultuuractiviteiten zijn daardoor veelal nieuw en worden sneller als leerzaam ervaren. Het is wel als compliment voor de cultuuractiviteiten op te vatten dat de deelnemers er daadwerkelijk veel van leren en er graag meer mee zouden willen doen.

3.2 Maatschappelijke functie sportvereniging

De beschrijving van de mate waarin de maatschappelijke functie volgens de betrokken stakeholders is vergroot of versterkt wordt beschreven aan de hand van de resultaten uit de interviews. Hierbij wordt met name gekeken naar de rol die de sportvereniging kan spelen in de richting van de wijk en het onderwijs.

Sportvereniging

Zoals het aanbieden van sportactiviteiten lijkt ook de maatschappelijke rol van een sportvereniging zo langzamerhand een vanzelfsprekendheid. Daar waar verschillende soorten mensen bij elkaar komen uit een gemeenschappelijke interesse zou namelijk al sprake zijn van een maatschappelijke functie, namelijk het samenbrengen van mensen uit de wijk.

“Ten eerste zijn wij een sportclub in de wijk. Ik denk dat 80 a 90 procent daar vandaan komt, dus die rol spelen we sowieso. Dat iedereen bij ons terecht kan uit de wijk.” – sportvereniging

Deze maatschappelijke functie blijkt op veel verschillende manieren ingevuld te kunnen worden. Uit de interviews met de 5 sportverenigingen blijkt dat de Impuls heeft geleid tot een aantal initiatieven. Zo is bij de twee voetbalverenigingen veel aandacht besteed aan het opzetten van meisjesvoetbal. Iets dat (zeker bij één vereniging) nog in de kinderschoenen stond. Daarnaast is voor alle 5 sportverenigingen ondersteuning geboden bij het opzetten van een vrijwilligersbeleidsplan. Hiermee zou beleidsmatig meer structuur moeten komen in het inzetten van vrijwilligers. Op het bestuurlijke vlak is bij een aantal verenigingen een aanzet gegeven om te komen tot een alcoholbeleid. Dergelijke initiatieven onderschrijven de maatschappelijke functie die een sportvereniging heeft richting zijn leden en de wijk. Een van de sportverenigingen zegt over het werk van de combinatiefunctionaris:

“Alles staat wel op papier, maar zij doet dat uitgebreider ... we hebben daar wel baat bij, daar ben ik eerlijk in” – sportvereniging

Deze en meer quotes onderschrijven de meerwaarde van de ondersteuningsfunctie van de combinatiefunctionaris. Een enkele sportvereniging vindt het nog te vroeg om veranderingen op bestuurlijk vlak aan de Impuls toe te schrijven. Daarvoor is de looptijd wellicht ook nog te kort.

Combinatiefunctionaris

De uitkomsten van de gesprekken met de twee combinatiefunctionarissen die zich met de ondersteuning van sportverenigingen bezig houden onderschrijven de visies die de sportverenigingen op de maatschappelijke functie hebben. In de ondersteuning van de verenigingen hebben de functionarissen wel verschillen ontdekt. Zo bleek bij sommige verenigingen de bereidheid tot beleidsveranderingen groter dan bij anderen. Door de onbekendheid van de Impuls en mogelijk verschillen in bestuurscultuur is het voor sommige sportverenigingen nog een drempel om een combinatiefunctionaris te betrekken bij het opstellen van nieuwe beleidsplannen.

3.3 Samenwerking school, sport en cultuur

In deze paragraaf bespreken we de resultaten ten aanzien van de derde en laatste doelstelling: “het versterken en verbeteren van de samenwerking tussen organisaties en verenigingen op het gebied van onderwijs, sport en cultuur, om zo de efficiëntie en effectiviteit van de inzet en het aanbod uit deze sectoren te vergroten”. Zoals in de methoden is beschreven wordt hierbij vooral gekeken naar de directe en indirecte contacten die de stakeholders hebben opgedaan of uitgebreid sinds de komst van de combinatiefunctionaris.

Opvang en onderwijs

Het meest opvallende resultaat is dat uit elk interview blijkt dat de meerwaarde van de combinatiefunctionaris met betrekking tot de samenwerking wordt gezien in de “kortere lijntjes” die er zijn gevormd. Hierdoor lijkt het samenwerken voor de verschillende stakeholders een stuk makkelijker geworden.

“Ze hebben de goede contacten met de mensen die het aanbod verzorgen. En ze komen echt in de school” – directeur basisschool

In het primair onderwijs lijken de meeste scholen echter weinig direct contact met sportverenigingen te hebben opgedaan. Via de combinatiefunctionaris zijn deze contacten er wel, weten ze te vertellen. En zo wordt de rol van de combinatiefunctionaris ook gezien. Andere scholen zien het contact met de verenigingen in de vergaderingen in ieder geval groeien. Scholen geven ook aan dat de leerkrachten en kinderen via de kennismakingsactiviteiten natuurlijk wel direct met de sportvereniging in contact komen.

Toch zijn er in de betrokkenheid van scholen ook verschillen te zien. Zo merkt de combinatiefunctionaris dat sommige scholen wel blij zijn met de initiatieven maar proberen er nadrukkelijk voor te waken dat het de school meer werk oplevert.

“Regel het maar, wij zorgen dat het uitgevoerd wordt en dan is het goed” – scholen volgens de combinatiefunctionaris

Daarentegen ervaren de functionarissen ook dat scholen erg open kunnen staan voor de combinatiefunctionaris. Zo werken de scholen bijvoorbeeld graag mee door in de les een promotiefilmpje van een bepaalde activiteit te laten zien.

Sportvereniging

Zoals het contact vanuit de school richting de sport lijkt te zijn versterkt, zo wordt dat door de betrokken sportverenigingen ook ervaren. De voorzitter van een sportvereniging komt nu via de stuurgroep van de combinatiefunctionaris in contact met het bestuur van scholen.

“Dat contact was er voorheen nooit” – voorzitter sportvereniging.

Sportverenigingen geven aan dat zij het (net als de scholen) over het algemeen druk genoeg hebben met de eigen organisatie en dat contact maken met andere sectoren daardoor niet eerder mogelijk was. Met de komst van de combinatiefunctionaris is deze mogelijkheid er wel.

Voor de toekomst geeft een van de sportverenigingen aan dat de communicatie soms ook nog een knelpunt kan zijn. Als vrijwilliger kan namelijk niet altijd aan de wensen van de combinatiefunctie worden voldaan.

“De manier waarop dit gecommuniceerd en geregeld wordt zou anders moeten gaan” – voorzitter sportvereniging

Een mogelijke verklaring hiervoor is dat de regeling natuurlijk niet op initiatief van elke vereniging tot stand is gekomen. Mogelijk zou hierdoor druk kunnen ontstaan wat de samenwerking niet zou bevorderen. Diezelfde vereniging geeft ook aan dat de combinatiefunctie wel een grote meerwaarde heeft.

“Ze opent de ogen, ze spiegelt, ze legt contacten met andere verenigingen. Ze zet ons soms ook onder druk, dat is dat spiegelen maar dat is ook wel goed.” – voorzitter sportvereniging

Cultuurvereniging

Vanuit het Trefpunt cultuureducatie wordt weinig contact onderhouden met de scholen met betrekking tot buitenschools aanbod. Deze organisatie fungeert vooral als werkgever. Over de contacten die de combinatiefunctionaris cultuur heeft zegt de directeur van Aleph:

“De combinatiefunctionaris bereikt de kinderen die wij als cultuurcentrum niet bereiken”

Het betreft hier het reguliere aanbod van het Trefpunt. Zelf zegt de combinatiefunctionaris liever nog onafhankelijker te willen zijn van de Aleph. Door bijvoorbeeld al een ander e-mailadres te nemen (in plaats van @aleph.nl) denkt ze al een mogelijke drempel voor scholen weg te nemen.

Combinatiefunctionaris

Over het contact met Stichting de Schroef, Centrum voor de kunsten de Aleph en de aansturing vanuit het Trefpunt zijn de meeste stakeholders bijzonder tevreden. Er zijn voldoende overlegmomenten en de toegankelijkheid van beide organisaties is groot.

Uit de interviews kwam vaak naar voren dat het contact met ouders een belangrijke factor is. Kinderen worden vaak door ouders naar de verschillende activiteiten gebracht en gehaald. Wanneer ouders gemotiveerd raken door de activiteiten van de combinatiefunctionaris zijn ze eerder geneigd hun kinderen te motiveren om er aan mee te doen.

“Voor ouders is het belangrijk dat ze een gezicht zien” – combinatiefunctionaris

Tot slot zien veel stakeholders de financiën als één van de grootste knelpunten. De kosten voor cultuuractiviteiten blijken hoger liggen dan voor sport, wat volgens de combinatiefunctionaris niet betekent dat cultuur duur is. Maar om uiteindelijk binnen het budget te blijven is een grote uitdaging. Gezien de toekomst van de regeling wordt de mening gedeeld dat dit niet zonder steun van de gemeente zou kunnen.

“Het zou heel jammer zijn als in juni de stekker eruit zou gaan” – voorzitter sportvereniging.

4. Conclusie

In dit hoofdstuk worden de conclusies ten aanzien van de drie outcome doelstellingen beschreven.

4.1 Outcome doelstellingen

Er kan niet anders worden geconcludeerd dan dat zowel het aanbod als de deelname van sport- en cultuuractiviteiten in de gemeente Heusden in het afgelopen jaar is uitgebreid. Zowel op de BSO als in de midden- en bovenbouw van het primair onderwijs en de lagere klassen van het voortgezet onderwijs. De kwaliteit van het aanbod wordt daarbij positief beoordeeld door zowel scholen, verenigingen als deelnemers. Op de vraag in hoeverre de deelname een structurele bijdrage levert aan het sport- en beweeggedrag en de kennismaking met kunst en cultuur kunnen geen uitspraken worden gedaan. Een belangrijke aanwijzing is dat ervoor gewaakt moet worden dat het aanbod gevarieerd blijft en aangepast wordt aan de verschillende doelgroepen.

De maatschappelijke functie van de sportvereniging lijkt een impuls te hebben gekregen door de komst van de combinatiefunctionaris. Op bestuurlijk en organisatorisch vlak is bijgedragen aan beleidsveranderingen die de maatschappelijke rol ondersteunen. Hierbij zijn wel verschillen te ontdekken maar lijkt er bij veel sportverenigingen een bewustzijn te worden geprikkeld om zich hier verder in te ontwikkelen.

Kortere lijntjes, zoals de naam van het rapport luidt, is een van de meest opvallende conclusies met betrekking tot het resultaat van de inzet van de combinatiefunctionaris. Het contact tussen de verschillende sectoren wordt daarbij als positief ervaren. Hoewel het vanuit de school vaak nog als indirect contact wordt gezien geeft het duidelijk de meerwaarde van de combinatiefunctionaris aan. De kortere lijntjes (direct of indirect) maken het mogelijk om uiteindelijk op een efficiënte en effectieve manier bij te dragen aan het aanbod van en deelname aan sport en cultuuractiviteiten en de maatschappelijke functie van de sportvereniging.

4.2 Discussie

Wanneer gekeken wordt naar de uitkomsten van dit rapport moet vooral rekening worden gehouden met de beperkte tijd waarin de doelstellingen van de Impuls behaald moesten worden. De Impuls is een interventie waarbij veel verschillende partijen zijn betrokken die allemaal op hun eigen tempo en wijze een verandering doormaken. Om te kunnen bepalen of de Impuls uiteindelijk over de hele breedte tot het gewenste resultaat leidt zou het zich in de toekomst verder moeten kunnen ontwikkelen.

In de gemeente Heusden werd gewerkt met 3 combinatiefunctionarissen met een relatief hoog opleidingsniveau en in het geval van de combinatiefunctionaris cultuur een ruime professionele ervaring. Er is bewust voor gekozen om de combinatiefunctionarissen een 'coördinatiefunctie' te laten vervullen. Zo zijn de combinatiefunctionarissen sport bijvoorbeeld niet in het bezit van een lesbevoegdheid. Deze invulling is in de gemeente Heusden succesvol gebleken maar sluit niet uit dat een meer op uitvoering gerichte combinatiefunctionaris ook een positieve bijdrage kan leveren aan de outcome doelstellingen van de Impuls.

De Impuls wordt door de betrokken partijen met veel enthousiasme ondersteund. Daarbij zien zij allemaal een meerwaarde in het werk van de combinatiefunctionaris. Om te zorgen voor een structurele deelname aan sport- en cultuuractiviteiten is het belangrijk goed te kijken in welke richting de Impuls zich zou kunnen ontwikkelen en uitbreiden.

Referenties

Beth, J., Heijden van, A. & Lucassen, J. (2010). *De impuls van een combinatiefunctionaris. Outcome monitor Impuls brede scholen, sport en cultuur (concept)*. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.

Breedveld, K., Romijn, D & Cevaal, A. (2009). *Scoren op het Cruyff Court, winnen in de wijk*. Nieuwegein/ 's-Hertogenbosch: Arko Sports Media/ W.J.H. Mulier Instituut.

Cultuurformatie, (2007). *Het Mauritshuis Manifest. Vitale verbindingen versterken. Een cultuurpolitieke agenda voor 2007 – 2010*. Amsterdam: Cultuurformatie.

Lindert, C. van & Romijn, D. (2009). *Sport, een verdiende plek in de wijk*. 's-Hertogenbosch: W.J.H. Mulier Instituut.

Ministerie van OCW, (2005). *Alliantie school en sport samen sterker*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Ministerie van OCW, (2007). *Bestuurlijke afspraken Impuls brede scholen, sport en cultuur*. Den Haag: Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

Sportservice Noord Brabant, (2009). *Notitie pilot combinatiefuncties*. Goirle: Sportservice Noord Brabant.

Websites:

Vereniging Nederlandse Gemeenten, (2009).
http://www.vng.nl/Documenten/vngdocumenten/2009_lbr/Ledenbrief_BAOZW-U200902509.pdf
 Opgehaald op 16 februari 2010.

Stichting de Schroef, (2010). <http://www.stichtingdeschroef.nl>
 Opgehaald op 14 januari 2010.

Bijlagen

Activiteitenoverzicht naschools sportaanbod
Activiteitenoverzicht cultuur

Combinatiefunctionaris Drunen				
Activiteiten:	Aantal deelnemers	Bereik nieuwe kinderen	Percentage doelgroep	Aantal extra sporturen
Unihockey/floorball	23	23	2,5	3
Basketbal	6	5	0,6	6
Streetdance	9	9	1,0	6
Futsal	12	10	1,1	3
Minitrampoline	17	16	1,8	3
Salsa	11	10	1,1	3
Judo	6	1	0,1	5
Futsal (competitie)	58	49	5,4	3
DDL (d'Oul)	11	8	0,9	6
Basketbal (voorbereidingen)	14	2	0,2	6
Tennis	6	2	0,2	6
Klimmen	25	9	1,0	3
Mountainbiken	14	10	1,1	3
Futsal (competitie klas 3/4)	6	0	0,0	0
Zumba/b-kick	26	18	2,0	6
Subtotaal d'Oultremont	244	172		62
Hockey (BSO)	10	10	11,1	6
Jeu de Boules (BSO)	9	9	10,0	5
Atletiek (BSO)	6	3	3,3	7
Judo (BSO)	9	6	6,7	6
Handboogschieten (BSO)	8	7	7,8	5
Sport en Spel Fun2bFit (BSO)	15	8	8,9	6
Tennis (BSO)	7	3	3,3	6
Subtotaal BSO	64	46		41
DDL (basisonderwijs)	133	113	3,5	1
Totaal	441	331		104

Combinatiefunctionaris Vlijmen/Haarsteeg				
Activiteit	Aantal deelnemers	Bereik nieuwe kinderen	Percentage doelgroep	Aantal extra sporturen
Hockey	6	6	3,3%	4
Volleybal	4	4	2,2%	6
Voetbal	2	2	1,1%	4
Karate	7	7	3,9%	3
Schaatsen	13	10	7,2%	4
Musicaldans	12	9	6,7%	4
Fitness	39	39	100%	3
Tennis	11	6	7%	4
Kickboksen	8	5	5%	4
Turnen	7	5	4%	6
Subtotaal 't Palet/Voetsius	109	93		42
4-tegen-4 meisjestoernooi v.v. Haarsteeg	40	40		3
schoolvoetbaltoernooi gem. Heusden	340	340	18,9%	6
Subtotaal scholen Heusden	380	380		9
Totaal	489	473		51
Eindtotaal	930	804		155

nbn= nog niet bekend

Aantal nieuwe leden bij participerende sportverenigingen van naschoolse sportprogramma's Impuls over 1/9-2009 - 1/4-2010		
participerende sportvereniging		Aantal nieuwe leden
DAK (aantal leden vanaf eind 2007)		12
MHCD (aantal leden vanaf eind 2007)		19
Minerva		10
Vlijmense Boys		15
Vv Haarsteeg		15
Overige sportverenigingen		9
Totaal		80

“Kortere lijntjes” – evaluatie Impuls Brede scholen, sport en cultuur gemeente Heusden

Combinatiefunctieoms Cultuur														
Werk	Datum	Naam activiteit	Locatie activiteit	Korte omschrijving	Doelgroep	Aantal groep	Betrokken organisaties	activiteit	bestaand	nieuw	datum	gepland aantal	aantal deelnemers	insjifs
											le keer	act./clinics/lessen	jongens	meisjes
46 t/m 50	06.11.09	Planings de vloer op!	tekenlokaal d'Oultremontcollege	theatropvoorstel maken	klas 1 t/m 6/2		d'Oultremontcollege		x		0.11.2009	5 x 2 uur	1	15
46 t/m 51	12.11.09	Besten en beelden	voormalige MAVO Vloedberg	kleuren en beeldhouwen	gr 3 t/m 8	2	t.Palet, Voetius, De Alphen		x		12.11.2009	6 x 1,5 uur	Voetius 4, Palet 5	Voetius 11, Palet 10
48 t/m 51	24.11.09	Maak n animatiefilm	atelier Komono/L.eltinde/Fonlein	animatiefilms maken	gr 4 t/m 8	2	4 scholen BO Oudvesten, Bibliotheek, Schakel	x			24.11.2009	4 x 1,25 uur	10	14
5 t/m 12	4.2.10	Take 2	tekenlokaal d'Oultremontcollege	Youtube filmpjes maken	klas 1 t/m 6/2		d'Oultremontcollege, Utopia		x		4.2.2010	4 x 22 u, 1 x 4 u	13	7
9 t/m 13	2.3.10	Verfraai je feestzame	huurruimte De Schakel	feest beschilderen	gr 3 t/m 8	2	4 scholen BO Oudvesten, De Schakel, Harmonie	x			2.3.2010	5 x 1,5 u	7	10
10 t/m 14	8.3.10	Refreëndedritten	voormalige MAVO Vloedberg	peusscied maken zonder toon	gr 3 t/m 8	1	t.Palet, Voetius, Harmonie St Cédilia		x		8.3.2010	5 x 1,5 u	3	7